

3W*

Jak założyć stowarzyszenie i napisać jego statut

najnowsze
wydanie!
uwzględnia
przepisy
obowiązujące
od 20.05.2016

**MONIKA CHRZCZONOWICZ
ANETA KRAWCZYK**

Porady dla
organizacji
pozarządowych

STAN PRAWNY: 2016

Stowarzyszenie
Klon/Jawor

ngo.pl

Portal
organizacji
pozarządowych

KALENDARZ

SKLEP

poradnik.ngo.pl

INSTRUKCJE

KALKULATORY

FORMULARZE

fundusze. ngo.pl

bazy.ngo.pl

NEWSLETTER

AKTY PRAWNE

OGŁOSZENIA

OPINIE

i wiele więcej...

Jak założyć stowarzyszenie i napisać jego statut

Monika Chrzczonowicz,
Aneta Krawczyk
(Stowarzyszenie Klon/Jawor)

stan prawny 20.05.2016
wydanie III

Stowarzyszenie
Klon/Jawor

Porady dla
organizacji
pozarządowych

I.	WSTĘP	5
II.	CZYM JEST STOWARZYSZENIE – DLACZEGO I KIEDY WARTO JE ZAŁOŻYĆ	7
1.	Czym jest stowarzyszenie? Jakie są rodzaje stowarzyszeń?	7
2.	Co to jest stowarzyszenie zarejestrowane w KRS?	8
3.	Co to jest stowarzyszenie zwykłe?	9
4.	Co to jest klub sportowy działający w formie stowarzyszenia?	11
5.	Co to jest związek stowarzyszeń?	12
6.	Czym różni się stowarzyszenie zarejestrowane w KRS od fundacji?	13
7.	Obowiązki sprawozdawcze i księgowe stowarzyszeń	16
III.	ZAKŁADANIE STOWARZYSZENIA ZWYKŁEGO – PODSTAWOWE INFORMACJE	19
1.	Zebranie założycielskie stowarzyszenia zwykłego	19
2.	Regulamin stowarzyszenia zwykłego	21
3.	Wniosek o wpis do ewidencji stowarzyszeń zwykłych w starostwie	24
4.	Numery: NIP, REGON, konto bankowe, zgłoszenie danych uzupełniających	25
IV.	STATUT STOWARZYSZENIA ZAREJESTROWANEGO W KRS	28
1.	Co to jest statut i jaką rolę pełni w stowarzyszeniu?	28
2.	Co musi zawierać statut?	29
	• NAZWA, SIEDZIBA I TEREN DZIAŁANIA	30
	• CELE I SPOSOBY ICH REALIZACJI	32
	• INFORMACJE O CZŁONKACH STOWARZYSZENIA	37
	• INFORMACJE O WŁADZACH STOWARZYSZENIA	42
	• SPOSÓB PODEJMOWANIA DECYZJI – WARUNKI WAŻNOŚCI UCHWAŁ	53

- ŹRÓDŁA MAJĄTKU, CZYLI O PIENIĄDZACH NA DZIAŁALNOŚĆ **55**
- SPOSÓB REPREZENTOWANIA STOWARZYSZENIA I ZACIĄGANIA ZOBOWIĄZAŃ MAJĄTKOWYCH **57**
- ZASADY DOKONYWANIA ZMIAN W STATUCIE **57**
- SPOSÓB ROZWIĄZANIA SIĘ STOWARZYSZENIA **58**

3. Co może zawierać statut? **59**
4. Co musi zawierać statut organizacji pożytku publicznego? **63**
5. Kto sprawdza statut rejestrującego się stowarzyszenia? **64**

V. OD IDEI DO DOKUMENTÓW – CZYLI O TYM, JAK SPRAWNIE POWOŁAĆ STOWARZYSZENIE 65

1. Krok pierwszy – grupa ludzi, czyli o tym, kto może tworzyć stowarzyszenia **66**
2. Krok drugi – projekt statutu **67**
3. Krok trzeci – zebranie założycielskie (przygotowanie, przebieg i niezbędne uchwały) **69**

VI. REJESTRACJA STOWARZYSZENIA W KRS – CZYLI O TYM, JAK SPRAWNIE PRZEJŚĆ FORMALNOŚCI ZWIĄZANE Z WPISEM DO REJESTRU 74

1. Złożenie wniosku o rejestrację w KRS **74**
2. Z czego składa się wniosek o rejestrację? **77**

VII. DECYZJE KRS – CZYLI JAK PRZEBIEGA POSTĘPOWANIE REJESTROWE W SĄDZIE 79

1. O czym informuje pismo z KRS? **79**
2. Ile czasu ma sąd na rejestrację? Jak można się odwołać? **80**
3. Numery: NIP I REGON, zgłaszanie danych uzupełniających **81**

4. Konto bankowe stowarzyszenia **84**
5. Czy stowarzyszenie musi mieć lokal do prowadzenia działalności? **84**
6. Kiedy używamy statutu stowarzyszenia? **85**

VIII. ODDZIAŁ (KOŁO) STOWARZYSZENIA I JEGO REJESTRACJA 87

1. Co to jest oddział stowarzyszenia? Jakie są ich rodzaje? **87**
2. Jak powstaje oddział stowarzyszenia? **88**
3. Zapisy o oddziałach w statucie stowarzyszenia **89**
4. Jak rejestruje się oddział? **90**

IX. WZORY DOKUMENTÓW PRZYDATNE W PROCESIE REJSTRACJI STOWARZYSZENIA W KRS 92

1. Przykładowa lista członków założycieli **92**
2. Przykładowe uchwały podejmowane na walnym zebraniu założycielskim **92**
3. Przykładowy wzór statutu stowarzyszenia **95**

X. GDZIE SZUKAĆ INFORMACJI DOTYCZĄCYCH ZAKŁADANIA I PROWADZENIA STOWARZYSZENIA 102

XI. TEKST USTAWY PRAWO O STOWARZYSZENIACH 103

Stowarzyszenia mają wiele obowiązków. Pamiętaj o nich! [infografika] **122**

Podstawa prawna:

- Ustawa z dn. 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2015 r., poz. 1393 z późn. zm.)
- Ustawa z dn. 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121 z późn. zm.)
- Ustawa z dn. 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1142 z późn. zm.)
- Ustawa z dn. 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 623)
- Ustawa z dn. 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r., poz. 1118 z późn. zm.)
- Ustawa z dn. 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2016 r., poz. 176)
- Rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki z dnia 18 października 2011 r. w sprawie ewidencji klubów sportowych (Dz. U. Nr 243, poz. 1449)
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 maja 2016 r. w sprawie prowadzenia ewidencji stowarzyszeń zwykłych, jej wzoru oraz szczegółowej treści wpisów (Dz. U. poz. 644)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dn. 15 grudnia 2010 r. w sprawie wzoru oferty i ramowego wzoru umowy dotyczących realizacji zadania publicznego oraz wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. z 2011 r., Nr 6, poz. 25)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dn. 12 lutego 2013 r. w sprawie wzorów rocznego sprawozdania merytorycznego oraz rocznego uproszczonego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego (Dz. U. Nr 234)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dn. 14 września 2010 r. w sprawie przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego (Dz. U. Nr 173, poz. 1172)
- Ustawa z dn. 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. 2014 r., poz. 851 z późn. zm.)
- Ustawa z dn. 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r., poz. 710)
- Ustawa z dn. 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. 2013 r., poz. 672 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330)

I. Wstęp

W polskim systemie prawnym jedną z form, w jakich można prowadzić sformalizowaną działalność społeczną, jest stowarzyszenie. To dobrowolne zrzeszenie ludzi dla osiągnięcia wspólnymi siłami i środkami określonego celu społecznego. Zakładane jest przez grupę osób, które łączy wspólna idea, wspólny pomysł na działanie. Podstawą stowarzyszenia są ludzie (jego członkowie), którzy włączają się w działania organizacji.

Przekazujemy w Państwa ręce najnowsze, zaktualizowane wydanie publikacji z serii 3w* („Warto Wiedzieć Więcej”) poświęcone zakładaniu stowarzyszeń. Zawiera ona kompleksowe informacje na temat założenia stowarzyszenia, stworzenia jego statutu oraz uzyskania wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego (KRS). W poszczególnych rozdziałach znajdują się informacje o tym, jak krok po kroku – od pomysłu na założenie stowarzyszenia – przejść formalną procedurę rejestracji w KRS.

Wyjaśniamy też, jakie inne formy może mieć stowarzyszenie. Od maja 2016 r. znacznie poszerzono możliwości działania stowarzyszeń zwykłych (m.in. uzyskały ułomną osobowość prawną, mogą ubiegać się o dotacje). Zapewne wpłynęło to na większe zainteresowanie tą formą prowadzenia działalności społecznej. Stowarzyszeniom zwykłym poświęcamy oddzielny fragment publikacji – rozdział III. Znajdują się w nim podstawowe informacje dotyczące ich tworzenia.

Jeśli w tekście nie ma odpowiedzi na pytania, które stanęły przed zakładającymi stowarzyszenie (np. szczegółowe informacje o zakładaniu stowarzyszeń zwykłych, czy też wynikające ze specyficznego charakteru tworzonego stowarzyszenia) zachęcamy do szukania na nie odpowiedzi w serwisie poradnik.ngo.pl w portalu organizacji pozarządowych ngo.pl. Można tu znaleźć przydatne i aktualne informacje o zakładaniu stowarzyszeń, a także zadać pytanie doradcy, jeśli nie udało się znaleźć odpowiedzi w serwisie (e-mail: info@ngo.pl).

W opracowaniu odwołujemy się do artykułów pochodzących z ustawy Prawo o stowarzyszeniach. Jeśli opisywane przepisy wynikają z innych ustaw podajemy nazwę tych aktów prawnych i artykuł w przypisie.

Mamy nadzieję, że praktyczne wskazówki zawarte w publikacji okażą się pomocne w pomyślnej rejestracji Waszego stowarzyszenia.

Przed decyzją o założeniu stowarzyszenia koniecznie zapoznaj się z podstawowym aktem prawnym regulującym zasady tworzenia i działalności stowarzyszeń w Polsce – Ustawą z dn. 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach.

SŁOWNICZEK UŻYTYCH SKRÓTÓW I POJĘĆ:

ustawa o pożytku – ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

OPP – organizacja mająca status organizacji pożytku publicznego

KRS – Krajowy Rejestr Sądowy, sąd rejestrowy

ustawa o pdop – ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych

działalność statutowa stowarzyszenia – działania, które podejmuje się, aby zrealizować cele wyznaczone i zapisane w statucie stowarzyszenia

II. Czym jest stowarzyszenie – dlaczego i kiedy warto je założyć

1. Czym jest stowarzyszenie? Jakie są rodzaje stowarzyszeń?

Stowarzyszenie to ludzie, których łączy wspólna idea, wspólny pomysł na działanie. Czasem jest to dążenie do rozwiązania jakiegoś konkretnego społecznego problemu (np. pomóc bezdomnym zwierzętom z okolicy), czasem potrzeba, by podzielić się z innymi swoimi umiejętnościami, rozwinąć nowe, a także by miło spędzić czas. Motywy zakładania stowarzyszeń są różne, jednak zawsze podstawą są osoby, które włączają się w działania.

Na początku mogą one prowadzić działalność społeczną jako grupa nieformalna.

PRZYKŁAD

Kilku miłośników filmu animowanego zorganizowało otwarty pokaz takich filmów. Okazał się on sukcesem. Wówczas powstał pomysł, by rozwinąć tę działalność, zwłaszcza, że na pokazie zjawili się inni entuzjaści tej dziedziny. Był to bodziec do sformalizowania działalności, ponieważ łatwiej będzie prowadzić pewne działania (np. zbierać pieniądze na zorganizowanie kolejnego przeglądu filmów) jako zarejestrowane stowarzyszenie.

Stowarzyszenie to grupa ludzi skupionych wokół wspólnego celu, wspólnej idei.

Ustawowa definicja dodaje do tego podstawowe cechy stowarzyszenia:

- **dobrowolność** – oznacza swobodę tworzenia stowarzyszeń, dobrowolność przystępowania i występowania członków – nikt nie może nas zmusić do bycia członkiem stowarzyszenia,
- **samorządność** – to niezależność wobec podmiotów zewnętrznych i swoboda ustalania norm oraz reguł wewnętrznych,
- **trwałość** – oznacza, że stowarzyszenie istnieje niezależnie od konkretnego składu osobowego swoich członków (pod warunkiem, że będzie ich co najmniej 7 w stowarzyszeniu zarejestrowanym lub trzech, jeśli jest to stowarzyszenie zwykłe),
- **niezarobkowy cel** – oznacza, że celem stowarzyszenia nie jest przysparzanie członkom korzyści majątkowych (nie można podzielić majątku stowarzyszenia pomiędzy jego członków).

Stowarzyszenie
Klon/Jawor

Porady dla
organizacji
pozarządowych

© **STOWARZYSZENIE KLON/JAWOR**

Przedruki lub przenoszenie całości lub części tej publikacji
na inne nośniki możliwe wyłącznie za zgodą właścicieli praw autorskich.

WYDAWCA

Stowarzyszenie Klon/Jawor
ul. Szpitalna 5/5, 00-031 Warszawa
tel. 22 828 91 28
klon.org.pl
portal organizacji pozarządowych **ngo.pl**

Stowarzyszenie Klon/Jawor jest członkiem Sieci SPLOT.

AUTORKI

MONIKA CHRZCZONOWICZ, ANETA KRAWCZYK

doradczynie serwisu poradnik.ngo.pl
prowadzonego przez Stowarzyszenie Klon/Jawor

REDAKCJA

Janusz Uhma; Renata Niecikowska (Stowarzyszenie Klon/Jawor)

Niniejsza publikacja powstała z zachowaniem wszelkiej staranności
o rzetelność, jednak wydawca nie ponosi odpowiedzialności za skutki
zastosowania się do porad zamieszczonych w broszurze.

ISBN 978-83-62310-68-5

Warszawa 2016

Seria 3w* powstała w ramach
Programu Towarzystwo Wzajemnej Informacji
Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

POLISH-AMERICAN
FREEDOM FOUNDATION

3w*
WARTO
WIEDZIEĆ
WIĘCEJ

Porady dla
organizacji
pozarządowych

WARTO WIEDZIEĆ WIĘCEJ (3w*) to seria poradników adresowanych do organizacji pozarządowych, wydawanych przez Stowarzyszenie Klon/Jawor. W przystępny sposób opisują one podstawowe zagadnienia ważne dla stowarzyszeń i fundacji, dotyczące ich zakładania i prowadzenia. Osobom aktywnym społecznie, urzędnikom, przybliżają rozwiązania prawne wspierające aktywność społeczną.

**Seria 3w* wspiera
organizacje pozarządowe w Polsce
od ponad 15 lat!**

Sięgnij także po inne poradniki:

- Jak założyć fundację i napisać jej statut
- Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
- Organizacje pożytku publicznego. Uzyskanie statusu OPP, przywileje, obowiązki, kontrola
- Jak korzystać z inicjatywy lokalnej
- Jak założyć spółdzielnię socjalną
- O projekcie i wniosku

Poradniki 3w* oraz inne wydawnictwa Stowarzyszenia Klon/Jawor można zamówić w pozarządowym sklepie internetowym sklep.ngo.pl.

Więcej aktualnych porad w serwisie poradnik.ngo.pl.